

«آیین‌نامه ارایه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره‌های تحصیلی بالاتر»

مقدمه :

در اجرای سیاست‌های حمایت و هدایت استعداد‌های درخشان مصوب جلسه 419 مورخ 77/2/23 شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند 5 بخش ج از ماده 2 قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه مورخ 84/5/18 مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از استعداد‌های درخشان و هدایت آن‌ها به سمت اولویت‌های راهبردی کشور در حوزه‌های مختلف علوم و به منظور تسهیل ادامه تحصیل برگزیدگان علمی و دانشجویان ممتاز، آیین‌نامه زیر تدوین می‌شود:

ماده 1: به منظور رعایت اختصار، واژه‌های زیر در این آیین‌نامه به کار می‌رود:

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

شورای هدایت: شورای هدایت استعداد‌های درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور.

دانشگاه: هر یک از دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور است که طبق مقررات وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت می‌کنند.

دوره پایین‌تر: دوره تحصیلی فعلی متقاضی.

دوره بالاتر: دوره تحصیلی بلافاصله بعدی متقاضی.

رشته: هر یک از رشته محل‌های مذکور در دفترچه پذیرش دانشجو در سال ورود دانشجو به دانشگاه بدون در نظر گرفتن دوره روزانه یا نوبت دوم (شبانه).

ماده 2: افراد مشمول این ماده می‌توانند بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر مستقیماً توسط دانشگاه‌ها پذیرفته شوند.

2-1) دوره کاردانی

الف - رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند با معرفی دبیرخانه هریک از جشنواره‌ها.

ب - نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی با معرفی مراجع ذی‌ربط.

ت - رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه‌های دانش‌آموزی "فنی و حرفه‌ای و کشاورزی" و نیز مسابقه‌های دانش‌آموزی "علمی و کاربردی هنرستان‌های کاردانش" برای ورود به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی- کاربردی و موسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها.

ث - رتبه‌های اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به موسسه‌های مذکور در بند (ت) با معرفی مراجع ذی‌ربط.

2-2) دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

الف - دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانش‌آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) با معرفی دبیرخانه المپیاد.

ب - دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت.

پ - رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند با معرفی دبیرخانه هریک از جشنواره‌ها.

ت - نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی با معرفی مراجع ذی‌ربط.

ث - دانشجویان رتبه اول دوره کاردانی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیم‌سال دانش‌آموخته شوند و دارای میانگین کل حداقل هیجده باشند (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته).

ج - رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه‌های دانشجویی آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته در آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی-کاربردی و موسسه‌های آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها.

چ - رتبه‌های اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته موسسه‌های مذکور در بند (ج) با معرفی مراجع ذی‌ربط.

2-3) دوره کارشناسی ارشد

الف - رتبه‌های اول تا سوم مرحله نهایی المپیادهای علمی دانشجویی برای ورود به همان رشته برگزیده، با معرفی دبیرخانه المپیاد.

ب - دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت.

پ - رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند با معرفی دبیرخانه هریک از جشنواره‌ها.

ت - نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی با معرفی مراجع ذی‌ربط.

ث - رتبه اول کشوری جشنواره دانشجویان مبتکر و نوآور بسیجی شاهد و ایثارگر.

ج - دانشجویان ممتاز دوره کارشناسی پیوسته که حداکثر در مدت هشت نیم‌سال دانش‌آموخته شوند و به لحاظ میانگین کل جزو ده درصد برتر در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود باشند.

چ - دانشجویان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیم‌سال دانش‌آموخته شوند و دارای میانگین کل حداقل هفده باشند.

تبصره 1: برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی پیام نور طول مدت تحصیل ده نیم‌سال در نظر گرفته می‌شود.

تبصره 2: اولویت ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز مشمول این ماده، در همان دانشگاه محل تحصیل دانشجو است ولی در صورت موافقت دانشگاه پذیرنده، ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز در دانشگاه‌های دیگر (اعم از دولتی و غیردولتی) بلامانع است.

تبصره 3: تشخیص اعتبار علمی مسابقه‌های بین‌المللی (موضوع بندهای ب 1-2 و ت 2-2 و 3-2) طبق «دستورالعمل اجرایی تشخیص اعتبار جشنواره‌ها و مسابقه‌های علمی بین‌المللی» مصوب شورای هدایت به عهده معاونت آموزشی وزارت است.

تبصره 4: دانشجویان ممتاز در رشته‌هایی که سرفصل دروس آن‌ها طبق مصوبه شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای پنج نیم‌سال و در دوره کارشناسی پیوسته برای نه نیم‌سال تدوین و تصویب شده است نیز می‌توانند از تسهیلات مربوط بهره‌مند شوند.

تبصره 5: چنانچه طول مدت تحصیل دانشجو به دلایلی خارج از اختیار خود (مانند بیماری، مرخصی تحصیلی، زایمان و موارد مشابه) بیش از مدت مجاز مذکور در این آیین‌نامه شود، در این صورت پس از تأیید و تشخیص معاونت آموزشی دانشگاه پذیرنده و معرفی به دبیرخانه شورای هدایت موضوع در کمیته کارشناسی مسایل استعداد‌های درخشان وزارت بررسی و با تأیید نهایی معاونت آموزشی وزارت، استفاده از تسهیلات مربوط امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره 6: دانشگاه‌ها موظفند حداقل یک نفر و حداکثر ده درصد از ظرفیت پذیرش (تعداد ثبت‌نام شدگان) هریک از رشته‌های دوره بالاتر موجود را به دانشجویان ممتاز دوره پایین‌تر (موضوع بندهای ت 2-2، ج و چ 3-2) اختصاص دهند.

تبصره 7: مقدار ده درصد در هر یک از رشته‌های دوره‌های پایین‌تر و بالاتر، براساس اولویت علمی و مجموع ظرفیت‌های دوره روزانه و نوبت دوم (شبانه) محاسبه می‌شود.

تبصره 8: در صورتی که مقدار درصد محاسبه شده در هر یک از دوره‌های تحصیلی پایین‌تر یا بالاتر عدد صحیحی نباشد، گرد کرده آن عدد با تقریب اضافی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره 9: در صورتی که ظرفیت پذیرش دانشجو در دوره بالاتر کمتر از 5 نفر باشد دانشگاه‌ها مجازند حداکثر یک نفر از دانشجویان ممتاز دوره پایین‌تر را با در نظر گرفتن سایر شرایط این آیین‌نامه پذیرش کنند.

تبصره 10: دانشجویان ممتاز مذکور در این ماده (به غیر از بند ت 2-2، ج و چ 3-2 و برگزیدگان دانش‌آموزی و دانشجویی مسابقه‌های آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای و جهانی مهارت) در صورتی که موفق به اخذ پذیرش از دانشگاه محل تحصیل خود نشوند، جایابی آن‌ها براساس دستورالعمل مصوب شورای هدایت توسط سازمان سنجش انجام می‌شود.

تبصره 11: ظرفیت پذیرش افراد مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت رسمی پذیرش دانشجو در هر رشته محل (مندرج در دفترچه سازمان سنجش) است.

ماده 3: پذیرش دانشجویان ممتاز مذکور در ماده 2 (با رعایت شرایط مندرج در هر بند) در دوره‌های تحصیلی بالاتر در هر یک از دانشگاه‌های دولتی به صورت رایگان می‌باشد و دانشگاه‌ها مجاز به دریافت شهریه از دانشجویان مذکور نیستند.

ماده 4: افراد مشمول ماده 2 این آیین‌نامه صرفاً می‌توانند برای سال و دوره تحصیلی بلافاصله بعدی خود از تسهیلات مربوط بهره‌مند شوند.

ماده 5: افراد زیر می‌توانند در صورت شرکت در **آزمون ورودی دوره بالاتر و کسب حدنصاب علمی برابر 90 درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده آزاد در رشته محل مورد تقاضا** پذیرفته شوند.

الف - افراد مشمول ماده 2 این آیین‌نامه (با رعایت شرایط مندرج در هر بند).

تبصره 1: در مورد دانشجویان بند ج 2-3 ماده 2، منحصرأ دانش‌آموختگان رتبه اول با رعایت شرایط مندرج در آن می‌توانند از تسهیلات بهره‌مند شوند.

ب - دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیک دانش‌آموزی با معرفی مراجع ذی‌ربط.

پ - رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه ملی مهارت (در هر یک از رشته‌های مسابقه) برای ورود به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی-کاربردی و موسسه‌های آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها.

ت - دانش‌آموختگان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته که ظرف مدت حداکثر چهار نیم‌سال دوره تحصیلی خود را به پایان رسانده و به لحاظ میانگین کل، حائز بالاترین میانگین در مقایسه با دانشجویان هم رشته و هم ورودی در دانشگاه محل تحصیل خود باشند.

تبصره 2: افراد موضوع این ماده مجازند حداکثر طی مدت دو سال پس از زمان دانش‌آموختگی و صرفاً برای یک بار از تسهیلات این ماده بهره‌مند شوند.

تبصره 3: تسهیلات مندرج در این ماده برای دانشجویان واجد شرایط دانشگاه آزاد اسلامی از طریق شرکت در آزمون ورودی همان دانشگاه قابل اعمال است.

ماده 6: دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دارای شرایط زیر می‌توانند با اخذ پذیرش از دانشگاه مورد نظر بدون شرکت در آزمون ورودی در دوره تحصیلی دکتری Ph.D ادامه تحصیل دهند.

الف - دارا بودن حداقل میانگین کل 17 و حداقل دو مقاله در مجلات علمی - پژوهشی نمایه شده معتبر ملی و بین‌المللی.

ب - دانشجویان نمونه کشوری در دوره کارشناسی ارشد.

تبصره 1: محاسبه میانگین کل دروس کارشناسی ارشد بدون در نظر گرفتن نمره پایان‌نامه می‌باشد.

تبصره 2: پذیرش دانشجویان مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت و با رعایت مفاد مندرج در آن، طبق دستورالعمل مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده 7: نظارت بر اجرای این آیین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی وزارت است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر این معاونت مورد استناد خواهد بود.

ماده 8: این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، هشت ماده و شانزده تبصره در تاریخ 86/2/31 به تصویب شورای هدایت استعدادها درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید و جایگزین مصوبه‌های «آیین‌نامه پذیرش دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی بالاتر بدون شرکت در آزمون ورودی» (ابلاغیه شماره 21/732 مورخ 85/3/23)، آیین‌نامه نحوه پذیرش برگزیدگان جشنواره‌ها و مسابقات علمی در دوره‌های آموزش عالی (ابلاغیه شماره 21/1918 مورخ 80/8/30)، آیین‌نامه تسهیل ادامه تحصیل دانش‌آموختگان رتبه اول دوره کاردانی (ابلاغیه شماره 21/3603 مورخ 83/12/26)، آیین‌نامه تسهیل ادامه تحصیل دانش‌آموختگان رتبه اول دوره کارشناسی (ابلاغیه شماره 21/923 مورخ 84/4/29)، آیین‌نامه تسهیلات آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان ممتاز دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری Ph.D (ابلاغیه شماره 21/357 مورخ 82/3/10)، ارایه تسهیلات به برگزیدگان مسابقه ملی و جهانی مهارت (ابلاغیه شماره 21/426/2618 مورخ 84/3/1)، ارایه تسهیلات به برگزیدگان مسابقه‌های آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای (ابلاغیه شماره 21/3387 مورخ 83/12/8)، ارایه تسهیلات به دانشجویان برگزیده نمونه کشوری (ابلاغیه شماره 21/2956 مورخ 83/10/21)، مصوبه جلسه بیست و نهم مورخ 81/7/18 شورای هدایت (درخصوص دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیک دانش‌آموزی) و ابلاغیه شماره 21/4646 مورخ 85/12/14 (درخصوص عدم دریافت شهریه از دانشجویان ممتاز) می‌شود و برای پذیرش دانشجو در سال تحصیلی 86-87 به بعد قابل اجرا است.